

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

3 -ാം സമ്മേളനം

നഷ്ടഗ്രാമപിഠാപ്പിടി ഫോറും നം. 357

28-10-2021 - തെ മുഹൂർത്ത്

കിഫ്ബിക്ക് പിച്ച് കൈയിറ്റ് റേറ്റിംഗ്

ഫോറും	ഉത്തരം
ശ്രീ കെ അൻസലൻ, ശ്രീ. എം. എം. മണി, ശ്രീ. കെ.പി.കണ്ണമുൻ കുട്ടി മാസ്ക്, ശ്രീ കെ. പ്രോംകുമാർ	Shri K N Balagopal (ധനകാര്യ വകുപ്പ് മന്ത്രി)
(എ)	<p>സംസ്ഥാനത്ത് കിഫ്ബിക്ക് പിച്ച് കൈയിറ്റ് റേറ്റിംഗ് നിലനിർത്താനായിട്ടുണ്ടോ; വ്യക്തമാക്കുമോ;</p> <p>2021 ലും കിഫ്ബിയുടെ റേറ്റിംഗ് BB (Outlook Stable) ആയി പിച്ച് റേറ്റിംഗ് നിലനിർത്തിയിട്ടുണ്ട്. കിഫ്ബിയുടെ ഇത്തവരെയുള്ളതും സമീപഭാവിയിൽ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതുമായ ധനകാര്യ ഇടപാടുകളും വരവ് ചെലവ് കണക്കുകളും ഭാവിയിലെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന വരവ് ചെലവ് വിശദമായി പരിചൂട്ടിന ശേഷമാണ് ഈ റേറ്റിംഗ് നൽകിയത്. കോവിഡ് പ്രതിസന്ധി തടങ്ങം ഈ സമയത്ത് പിച്ച് stable outlook ഓട്ടും BB റേറ്റിംഗ് നിലനിർത്തിയിരിക്കുന്നത് കിഫ്ബിയും. അതിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ആര്ത്ഥവിശ്വാസം നൽകുന്നതാണ്.</p>
(ബി)	<p>അസ്പതിനായിരം കോടി രൂപയുടെ വികസനം ലക്ഷ്യമിട്ട് സംസ്ഥാനത്ത് അടുപത്താരായിരത്തി മുന്തുറ്റി അടുപത്താന് കോടിയിൽ പരം രൂപയുടെ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കാൻ തീരുമാനമായിട്ടുണ്ടോ; വ്യക്തമാക്കുമോ;</p> <p>സാമ്പത്തിക മേഖലയിൽ നിലനിൽക്കുന്ന മാന്യത്തെ ഫലപ്രദമായി പ്രതിരോധിക്കു, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സന്ദർഭത്ത് വ്യുത്സ്ഥയെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുക എന്നീ ലക്ഷ്യങ്ങളുടെയാണ് 2016 ലെ ബജറ്റിൽ കിഫ്ബി വഴിയുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസന പദ്ധതികൾ പ്രവൃത്തിചൂട്ടുതോന്ന്. ഏകദേശം 50000 കോടി രൂപയുടെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് കിഫ്ബി വഴി നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചത്. സർക്കാരിന്റെ വരുമാനത്തിന്റെ ചെറിയൊരു പങ്ക് വർഷം തോറും കിഫ്ബിക്ക് ഗ്രാന്റായി നൽകിക്കൊണ്ട് വിദ്യുതഭാവിയിൽ മാത്രം സാധ്യമാക്കുമായിരുന്ന നാടിന്റെ പശ്ചാത്തല സൗകര്യ വികസനം ഈ തന്നെ സാധ്യമാക്കുന്നതു ലക്ഷ്യമാണ് ഇതിലുടെ കൈവർക്കുന്നത്. ഭാവി വരുമാന ഒഴുകിനെ സെക്യൂരിറ്റേസ് ചെയ്യുകൊണ്ട്, ഇതുപയോഗം ഇതുപയോഗം വർഷം കൊഞ്ചം നിൽക്കാതെ അത്യുത്താപേക്ഷിതമായ പശ്ചാത്തല സൗകര്യ ഇപ്പോൾ തന്നെ സുഖ്ഷിക്കുക എന്നതാണ് കിഫ്ബിയുടെ സ്ഥാപിത ലക്ഷ്യം. കിഫ്ബി മുഖ്യമായി</p>

		<p>നാളിൽ വരെ ആകെ 64,338.73 കോടി രൂപയുടെ 918 പദ്ധതികൾക്ക് അംഗീകാരം നൽകിക്കഴിഞ്ഞു. ഇതിൽ 44,338.73 കോടി രൂപയുടെ 912 അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസന പദ്ധതികളും 20000 കോടി രൂപയുടെ 6 ദ്രോഹി ഏറ്റുടക്കൽ പദ്ധതികളും ഉൾപ്പെടുന്നു.</p>
(സി)		<p>(സി) മണ്ണൻിലവാരവും സമയക്രമവും പരിശോധന നടത്തുന്നതിന് കിഫ്ബിയും സ്വന്തമായി ഒരു സാങ്കേതിക പരിശോധന (ടെക്നീക്കൽ ഇൻസ്പെക്ഷൻ വിജോ) വിഭാഗം ഉണ്ട്. പരിശീലന ലഭിച്ച ഉദ്യോഗസ്ഥർ ആധുനിക ഉപകരണങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെയാണ് പ്രവൃത്തികളുടെ മണ്ണൻിലവാരം പരിശോധിക്കുന്നത്. കിഫ്ബിയുടെ സാങ്കേതിക പരിശോധന വിഭാഗം സൂക്ഷ്മ പരിശോധന നടത്തി പീൽഡ് ഓൺസ്റ്റേഷൻ ഷീറ്റുകളും, ഓൺസ്റ്റേഷൻ മെമോക്ലും SPVയും നൽകുന്നംണ്. സാങ്കേതിക പരിശോധന സമിതി നൽകിയ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായി മണ്ണൻിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തിയ ശേഷമേ ഓൺസ്റ്റേഷൻ മെമോക്ലീ പിൻവലിക്കാറുള്ളൂ. അതോടൊപ്പം പീൽ തുക നൽകുന്നതിന് മുമ്പ് കിഫ്ബി പരിശോധന പ്രകാരം നൽകിയ ഓൺസ്റ്റേഷൻ മെമോക്ലീലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിച്ച എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

വിശദീകരണക്കുറിപ്പ്

സംസ്ഥാനത്തെ വൻകിട അടിസ്ഥാന സ്വകരു വികസന പദ്ധതികൾക്കുള്ള ധനസ്ഥാനരണ്ടാം ബഹ്യജീവി പുരമെ നിന്നും കണ്ണത്തുന്നതിനായി സംസ്ഥാന ധനകാര്യ വകുപ്പിൽ കീഴിൽ സ്ഥാപിതമായ കേരളീകൃത ഏജൻസിയാണ് കേരള ഇൻഫ്രാസ്റ്റ്രക്ചർ ഇൻവൈസ്റ്റ്‌മെന്റ് എൻഡ് ബോർഡ് അമവാ കിഹ്ബി. സാമ്പത്തിക മേഖലയിൽ നിലനിൽക്കുന്ന മാന്യത്തെ ഫലപ്രദമായി പ്രതിരോധിക്കുക, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സമ്പത്ത് വ്യവസ്ഥയെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുക എന്നീ ലക്ഷ്യങ്ങളാടെയാണ് 2016 ലെ ബജറ്റിൽ കിഹ്ബി വഴിയുള്ള അടിസ്ഥാന സ്വകരു വികസന പദ്ധതികൾ പ്രവൃത്തിചെയ്ത്. 50000 കോടി രൂപയുടെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് കിഹ്ബി വഴി നടപ്പിലാക്കാൻ വിഭാവനം ചെയ്തെങ്കിലും നാളിത്തുവരെ കിഹ്ബി മുഖ്യ ആകെ 64338.73 കോടി രൂപയുടെ 918 പദ്ധതികൾക്ക് അംഗീകാരം നൽകിക്കഴിഞ്ഞു.

2021 ലെ ഫിച്ച് റേറ്റിംഗ് സംബന്ധിച്ച്

2021 ലും കിഹ്ബിയുടെ റേറ്റിംഗ് BB (Outlook Stable) ആയി ഫിച്ച് റേറ്റിംഗ് സ്റ്റാംപ്പ് നിലനിർത്തി. റേറ്റിംഗ് മാനദണ്ഡങ്ങൾ കിഹ്ബിയുടെ നില വളരെ ശക്തമെന്നും ഫിച്ച് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. എസ് ആൻഡ് പി, മുഡീസ് എന്നിവ അടങ്കുന്ന ലോകത്തെ മുന്നു വലിയ ക്രൂഡിൾ റേറ്റിംഗ് ഏജൻസികളിൽ ഒന്നാണ് ഫിച്ച് ഗ്രൂപ്പ്. കോവിഡ് പ്രതിസന്ധി തടയ്ക്ക ഈ സമയത്ത് ഫിച്ച് stable outlook ഓട്ടും BB റേറ്റിംഗ് നിലനിർത്തിയിരിക്കുന്നത് കിഹ്ബിക്ക് ആത്മവിശ്വാസം പക്കുന്നതാണ്.

ഈ പ്രതിസന്ധി കാലാന്ത്രം ഇത്തരത്തിൽ ഒരു നേട്ടത്തിന് കിഹ്ബിയെ പ്രാശ്നക്കിയത് പല ഘടകങ്ങളാണെന്ന് ഫിച്ച് പറയുന്നു. ഈ ഘടകങ്ങളും വളരെ ശക്തമാണെന്നും ഫിച്ച് ആശങ്കകളും.

ഫിച്ചിന്റെ ഗവൺമെന്റ് റിലേറ്ററും എൻറ്റീസ് (GRE) റേറ്റിംഗ് മാനദണ്ഡമനസ്വരിച്ചു, കിഹ്ബിയുടെ ജീ ആൻഡ് ഈ സപ്പോർട്ട് സ്ക്രോൾ 50 പോയിന്റുണ്ട്. സ്ക്രോൾ, ഓൺലൈൻപ്പ്, കൺടോൾ, സപ്പോർട്ട്, റെക്കോർഡ് തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങളിലെ 'വളരെ ശക്തമായത്'(Very Strong) എന്ന ഏജൻസിയുടെ വിലയിൽത്തലിനെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നതാണിത്. ഒപ്പ് സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയ അനുമാനങ്ങളും (Socio-political implication) 'ശക്തം' (Strong) ആണെന്നും ഫിച്ച് വിലയിൽത്തലിനും. കിഹ്ബിയുടെ കടങ്ങൾക്ക് ഒരു ശതമാനം സർക്കാർ ശ്രദ്ധാർത്ഥി ഉണ്ട്. കിഹ്ബിയുടെ സ്വന്തമായ കടബാധ്യതകൾ (Stand alone Credit Profile) ഫിച്ച് പരിഗണിച്ചിട്ടില്ല. കാരണം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സ്വകരു വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ധനകാര്യ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് കിഹ്ബി നടത്തുന്നത്. അതുകൊണ്ടു തന്നെ കിഹ്ബിയുടെ റേറ്റിംഗ് നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്നത് സർക്കാരിന്റെ ശക്തമായ ക്രൂഡിൾ സപ്പോർട്ട് വിലയിൽത്തലിയാണെന്നും ഫിച്ച് പറയുന്നു.

കിഹ്മി നിയമപരമായി പ്രത്യേക പദ്ധതിയുള്ള സ്ഥാപനമാണ്. അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള സർക്കാർഡിൽ പദ്ധതികളെ കിഹ്മി കർശനമായി പിള്ടത്തുനാം. സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥരും മുൻ ഉദ്യോഗസ്ഥരും സത്രയും വിദഗ്ദ്ധരും അടങ്കിയതാണ് കിഹ്മി ഫോർമാർ. ഫണ്ട് വക മാറി ചിലവഴിക്കപ്പെട്ടുനില്ലെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താനുള്ള ഫണ്ട് ട്രസ്റ്റി അഭ്യേഖനാർക്കി കമ്മിഷൻ പിച്ച് ചുണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു.

കിഹ്മി എടുക്കുന്ന വായ്യുടെ പലിശയടക്കമുള്ള തിരിച്ചടവിന് സർക്കാർ നൽകുന്ന ഗുാരണിയാണ് പ്രധാന ഘടകം. പുറമെ പെടോളിയം സെസ്, മോട്ടോർ വാഹന നികതി എന്നിങ്ങനെയുള്ള ശക്തമായ വത്തമാന ഭ്രാതസുകളും കിഹ്മിയുടെ വിശ്വാസ്യത ഉയർത്തുന്നാണ്.

സംസ്ഥാനത്തെ ജീവിതനിലവാരം ഉയർത്തുന്നതിനും സുസ്ഥിരമായ സാമ്പത്തിക വികസനം സാധ്യമാക്കുന്നതിനും ഉതകുന്ന തരത്തിലുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളാണ് സംസ്ഥാന സർക്കാർ കിഹ്മിയിലുടെ നടപ്പാക്കുന്നത്.

സംസ്ഥാനത്തിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനത്തിൽ ഒരു തനത് സാമ്പത്തിക സംവിധാനം (Exclusive Finance Vehicle) എന്ന തരത്തിൽ കിഹ്മിയുടെ പങ്ക് പിച്ച് രേറ്റിങ്ങിൽ കണക്കിലെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഗതാഗതം, നഗരവികസനം, ഉഭർജം, കൂഷി, വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യം തുടങ്ങിയ മേഖലകളിലായി കിഹ്മിക്ക് പകാളിത്തമുള്ള വികസനപദ്ധതികൾ വ്യാപിച്ച കിടങ്ങുന്നതും പിച്ച് ചുണ്ടിക്കാട്ടുന്നു. ഈ മേഖലകളിലെ വികസനം സംസ്ഥാനത്തിൽ സുസ്ഥിരമായ സാമ്പത്തിക പുരോഗതിയിൽ നിർണ്ണായകമാകും എന്നും പിച്ച് വിലയിൽക്കൂടുന്നു.

കിഹ്മി മുഖ്യമുള്ള പദ്ധതികൾ സംബന്ധിച്ച്

കോവിഡ് പ്രതിസന്ധികൾക്കിടയിലും കിഹ്മി മുഖ്യമുള്ള പദ്ധതികളുടെ നിർവ്വഹണം ഒരു പരിധി വരെ തടസ്സമില്ലാതെ തുടങ്ങാൻ കഴിഞ്ഞു. പദ്ധതികൾക്കുള്ള ഫണ്ട് തടസ്സമില്ലാതെ കരാറുകാരിലും അതുവഴി തൊഴിലാളികളും എത്തിക്കൈ വഴി കേരളത്തിൽ സാമ്പത്തിക മേഖലയിൽ സുപ്രധാനമായ പങ്കവഹിക്കാൻ കിഹ്മി മുഖ്യമുള്ള പദ്ധതികൾക്കായി. എത്താണ് 13000 കോടി രൂപ വിവിധ പദ്ധതികൾക്കായി ചെലവഴിക്കാൻ സാധിച്ചു. സുസജ്ജമായ കിഹ്മിയുടെ ഓൺലൈൻ സംവിധാനങ്ങൾ ഇതിനു ഒരു മുഖ്യകാരണമാണ്.

ഈ കാലയളവിൽ കിഹ്മിയിലുടെ വിദ്യാഭ്യാസ ആരോഗ്യ മേഖലയിലെ പുരിതലീകരിക്കപ്പെട്ട പദ്ധതികളായ ഹൈടെക് സ്കൂളുകൾ, ഡയാലിസിസ് യൂണിറ്റുകൾ, കാതത് ലാബുകൾ എന്നിവ കോവിഡ് സൂഷ്ടിച്ച പ്രതിസന്ധികളെ ഫലപ്രദമായി നേരിട്ടുന്നതിൽ വലിയ പങ്കുണ്ടുണ്ട്. ഇതിനു പുറമെ 2021-22 ലെ പൂത്രക്കിയ ബദ്ധജീവിൽ കോവിഡിൽ പ്രത്യേക സാഹചര്യത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തെ മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിൽ എസോഫോറേക്കുകളും, ജീലൂ ആളുപത്രികളിൽ പീഡിയാടിക് എഎസി.യു വാർഡുകളും കിഹ്മി വഴി നിർമ്മിക്കവാൻ പ്രവൃംപിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2022-23

കാലാലട്ടത്തിൽ കിഫ്‌ബിയുടെ നിലവിൽ അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ള പദ്ധതികളുടെ നിർവ്വഹണം അതിന്റെ പാരമ്പര്യത്തിൽ ആയിരിക്കും എന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്.

പദ്ധതികളിൽ മണ്ണനിലവാരവും സമയക്രമവും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ച്

മണ്ണനിലവാര പരിശോധന നടത്തുന്നതിന് കിഫ്‌ബിയും സന്ദർഭമായി ഒരു സാങ്കേതിക പരിശോധന വിഭാഗം (ടക്കിക്കൽ ഇൻസ്പെകഷൻ വിഞ്ച്) ഉണ്ട്. പരിശീലനം ലഭിച്ച ഉദ്യോഗസ്ഥർ ആധുനിക ഉപകരണങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെയാണ് പ്രവൃത്തികളുടെ മണ്ണനിലവാരം പരിശോധിക്കുന്നത്.

കിഫ്‌ബിയുടെ സാങ്കേതിക പരിശോധന വിഭാഗം സുക്ഷ്മ പരിശോധന നടത്തി ഫീൽഡ് ഒമ്പൂർവ്വേഷൾ ഷീറ്റുകളും, ഒമ്പൂർവ്വേഷൾ മെമ്മോകളും SPV യും നൽകുന്നാണ്. സാങ്കേതിക പരിശോധന സമിതി നൽകിയ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായി മണ്ണനിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തിയ ശേഷമേ ഒമ്പൂർവ്വേഷൾ മെമ്മോകൾ പിൻവലിക്കാറുള്ളു. അതോടൊപ്പം ബിൽ തുക നൽകുന്നതിന് മുമ്പ് കിഫ്‌ബി പരിശോധന പ്രകാരം നൽകിയ ഒമ്പൂർവ്വേഷൾ മെമ്മോകളിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിച്ചു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. മേൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ പ്രവൃത്തി തടങ്ങു വയ്ക്കുന്നതുകൂടുള്ള നടപടികൾ കൈകൊള്ളുകയും ചെയ്യുന്നാണ്.

താഴെപ്പറയുന്ന സംവിധാനങ്ങൾ ടക്കിക്കൽ ഇൻസ്പെകഷൻ വിഞ്ചിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്താൻ സഹായകമാക്കുന്നു.

- i. ഓട്ടോ ലാബ്: പദ്ധതികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സാമ്പിളുകൾ പരിശോധിക്കുവാൻ. സെസ്റ്റ് പരിശോധിക്കുവാനും ത്രാവക്രമപ്പുന ചെയ്തിട്ടുള്ള സംവിധാനം ആണ്. തുടാതെ സർവ്വേ, പ്രശ്ന വിവരങ്ങളുടെ സമാഹാരം എന്നിവയും ഓട്ടോ ലാബ് എറ്റുടുത്തു നടത്തുന്നു.
- ii. ഡ്രോൺ ബേസ് കൗൺസിൽ / പ്രോഗ്രാംമോണിറ്റിംഗ് സിസ്റ്റം: അത്യാധുനിക ഡ്രോൺ ഉപയോഗിച്ച് നിർമ്മാണത്തിലിരിക്കുന്ന രോഡുകൾ, തോട്ടുകൾ, ജലവിതരണ സംവിധാനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ആകാശചിത്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പുരോഗതി മനസിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
- iii. സെൻട്ടൽ ടെസ്റ്റിംഗ് ലാബ്: KIIFB ആസ്ഥാനത്തു പ്രവൃത്തിക്കുന്ന പുരണമായും സജ്ജീകരിച്ച ലാബ്, ഫീൽഡുകളിൽ നിന്നും ശേഖരിക്കുന്ന സാമ്പിളുകൾ പരിശോധിച്ച് മണ്ണനിലവാരം ഉറപ്പുക്കുന്നു.
- iv. നോൺ-ഡിസ്ക്രൂഡിംഗ് ടെസ്റ്റിംഗ് എക്സിപ്പ് മെൻസ്: കിഫ്‌ബിയുടെ അത്യാധുനിക ഈ ഉപകരണങ്ങൾ പദ്ധതിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ തടസ്സപ്പെടുത്താതെ മണ്ണനിലവാര പരിശോധനയ്ക്ക് സഹായകമാക്കുന്നു.

v. ക്രാളിറ്റി മോൺറ്റർഡിങ്സ് സ്കൂലിയേം: നിർമ്മാണത്തിലിരിക്കുന്ന പദ്ധതികളിൽ പുരോഗതി ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ കിഫ്സി ഓഫീസിൽ ഇരുന്ന തന്നെ വിലയിൽത്താൻ ഇതിലുടെ സാധിക്കുന്നു

vi. നെറ്റ്‌വർക്ക് ലാബ് സിസ്റ്റം: എത്തന സാങ്കേതികോപകരണങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് നിർമ്മാണ സാമഗ്രികളിൽ മൃഥനിലവാരം പരിശോധിക്കാൻ സാധിക്കുന്ന അത്യാധുനിക ടെസ്റ്റിംഗ് ലാബ്.

ടെക്നീക്കൽ റിസോഴ്സസ്റ്ററുകൾ: സെൻറ്റർ ഫോർ മാനേജ്മെന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് (CMD) നിയന്ത്രണത്തിലും സാങ്കേതിക പരിശോധന വിഭാഗത്തിലും ഏകീകരണത്തിലും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ വിഭാഗം എസ്.പി.വി.കൾക്ക് ആവശ്യമുള്ള സാങ്കേതിക സഹായങ്ങളും പരിശീലനങ്ങളും ലഭ്യമാക്കുന്നു.

ഈതോടൊപ്പം കിഫ്സിയുടെ അധ്യീനിസ്ഥുറ്റീവ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്ഷൻ വിഭാഗം പദ്ധതി നടത്തിപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നടപടിക്രമങ്ങൾ നിലവിലെ ചട്ടങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായാണ് നടന്ന വരുത്തനതെന്ന് പരിശോധിക്കുകയും പദ്ധതി നിർവ്വഹണ ഏജൻസികൾക്ക് ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഈത്തരത്തിൽ പദ്ധതി നിർവ്വഹണം തരത്തെപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഇതു നിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുമായി വിവിധ സംവിധാനങ്ങൾ കിഫ്സിയിൽ ഉണ്ട്.

സെക്രട്ടേറി ഓഫീസർ